

Echt, 4 juni 2026

Geachte raadsleden,

Het bestuur van de VPPG vraagt aandacht voor de toepassing van het Rechtspositiebesluit artikel 3.3.4 decentrale politieke ambtsdragers geldend van 01-01-2019 t/m heden.

In zeer veel gemeenten hebben vanaf 2014 presidiums, griffiers of gemeenteraden gehandeld in strijd met het Rechtspositiebesluit en het vrije mandaat door alle raadsleden aan te melden als lid van de aan de VNG gelieerde beroepsvereniging NVvR. Op 24 april 2026 heeft de rechtbank een nieuw besluit genomen.

De minister is onbevoegd om de VPPG te erkennen als beroepsvereniging voor raadsleden. Het artikel 3.3.4 wordt gehandhaafd.

Het lidmaatschap van verenigingen mag volgens het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR) niet verplicht worden gesteld. Ook artikel 34 BW boek 2 (*Burgerlijk Wetboek*) geeft aan dat het lidmaatschap van de vereniging persoonlijk is, tenzij de statuten anders bepalen. De Rechtbank heeft in drie uitspraken de onafhankelijke beroepsvereniging VPPG erkend als een vakvereniging voor raadsleden van lokale partijen. De raadsleden kregen vanaf 2014 in veel gemeenten niet de kans om zelf een keuze te maken tussen de VPPG en de aan de VNG gelieerde NVvR.

In het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers van januari 2019 is naar aanleiding van de uitspraak van de rechtbank Haarlem de formulering van artikel 3.3.4 gelijk gebleven. Daarin is expliciet opgenomen dat in elke gemeente het College van B&W bepaalt of de VPPG een beroepsvereniging is die voor ieder raadslid toegankelijk is alvorens de contributie te betalen. Nog afgezien van het feit dat dit besluit in strijd is met het grondrecht van vrijheid van vereniging schuurt het ook met het vrije mandaat van het raadslid zoals dat erkend is in het Rechtspositiebesluit van 2014.

Er zijn twee grote bekenden beroepsverenigingen namelijk het Christelijk Nationaal Verbond (CNV) en de Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV). Beiden met een andere grondslag om leden te helpen door begeleiding via o.a. belangenbehartiging, coaching en scholing. Dit doet zich ook voor bij de VPPG en de NVvR. De VPPG heeft als grondslag de Grondwet/Gemeentewet en de NVvR het bestuurlijke partijensysteem om raadsleden te begeleiden via o.a. belangenbehartiging, coaching en scholing. De VPPG is opgericht door de leden in 1986 zonder subsidie en de NVvR in 2005 dankzij een forse opstapsubsidie via de VNG en BZK.

Iedere gemeente heeft een gemeenteraad die de inwoners vertegenwoordigt. De gemeenteraadsleden weten wat er speelt in de samenleving en stellen kaders voor beleid dat hierop inspeelt. Het beleidsplan dat de gemeente op basis hiervan samenstelt, mag pas uitgevoerd worden als de meerderheid van de raad akkoord

gaat. Vervolgens controleren de raadsleden ook of het college van burgemeester en wethouders doet wat nodig is om het gewenste beleid uit te voeren.

De gemeenteraad heeft een niet te onderschatten verantwoordelijkheid om de inwoners als geheel te vertegenwoordigen. Taken die de leden vaak doen naast hun vaste baan of studie. Dat betekent dat zij niet dagelijks ondergedompeld worden in de wet- en regelgeving, procedures en werkwijzen waar je bij de overheid en in de politiek mee te maken krijgt. Daarvoor is een griffie ingevoerd zoals in de Eerste en Tweede-Kamer al lang een feit is.

De griffier dient klaar te staan om de gemeenteraadsleden individueel te faciliteren en te ondersteunen, zodat zij hun taken goed kunnen uitvoeren. Het raadslid heeft In zijn rol met tegenstrijdige belangen te maken. De griffie dient daarom alle raadsleden individueel en professioneel te adviseren op een onbevooroordeelde en objectieve manier.

Een beroepsvereniging heeft een heel andere taak dan de griffie. Individuele belangenbehartiging in onze snel veranderde samenleving heeft de hoogste prioriteit. Kun je de inwoners nog goed vertegenwoordigen in je vrij tijd?

Nu de verkiezingen voorbij zijn is het de taak van de griffier om elk raadslid te vragen bij welke beroepsvereniging het zich aansluit. Het bestuur van de VPPG gaat ervan uit dat de griffier zorgvuldig om zal gaan met de wensen van ieder raadslid over hun keuze voor belangenbehartiging en ondersteuning.

Maak uw keuze want de gemeenteraad is het fundament van een grondwettelijke democratische rechtstaat.

Met vriendelijke groet,
Ing. A.J.G. Zinken, voorzitter